
WOJEWÓDZKA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W KATOWICACH

Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej podczas nadzoru nad obiektami wypoczynku dzieci młodzieży

Monika Karczmarek

Kierownik Oddziału Dzieci i Młodzieży

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416) do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne między innymi w ośrodkach wypoczynku

Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej

- sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji;
- współpraca z organizatorami/kierownikami placówek w celu zapewnienia uczestnikom zdrowych i bezpiecznych warunków wypoczynku poprzez konsultacje, udzielanie informacji i opinii, zapoznanie z obowiązującymi przepisami prawnymi;
- edukacja uczestników, kadry pedagogicznej i obsługi w zakresie m. in. zasad racjonalnego żywienia, przestrzegania zasad higieny, zapobiegania chorobom zakaźnym i wypadkom.

Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Właściwy terenowo Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawuje nadzór w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków zdrowotnych i higieniczno-sanitarnych w miejscu wypoczynku zgodnie z obowiązującymi przepisami. Pracownicy powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych przeprowadzają kontrole turnusów figurujących w elektronicznej bazie wypoczynku (<http://wypoczynek.men.gov.pl>) w trakcie ich trwania

Przepisy prawne

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2021 r. poz.1548) zobowiązuje kierownika wypoczynku m.in. do nadzoru i przestrzegania bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku.

Obiekt, w którym planowana jest organizacja wypoczynku, musi spełniać następujące wymagania:

Teren placówki

- Teren placówki powinien być ogrodzony, mieć równą, utwardzoną nawierzchnię.
- Otwory kanalizacyjne, studzienki i inne zagłębienia w terenie należy zakryć pokrywami lub zabezpieczyć w inny trwały sposób.
- Szlaki komunikacyjne wychodzące poza placówkę należy zabezpieczyć, np. barierkami.
- Piaskownice należy zabezpieczyć przed zanieczyszczeniem odpadami zwierzęcymi, piasek powinien być wymieniony przed rozpoczęciem wypoczynku i w trakcie sezonu, w zależności od potrzeb.
- Należy przewidzieć miejsca na pojemniki służące do czasowego gromadzenia odpadów stałych w odległości co najmniej 10 m od okien i drzwi budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz 3 m od granicy z sąsiednią działką, za wyjątkiem sytuacji, gdy stykają się z podobnymi urządzeniami na działce sąsiedniej

Budynek

- Zaopatrzony w bieżącą ciepłą i zimną wodę.
- Zapewnione odprowadzanie ścieków.
- W przypadku osób niepełnosprawnych w budynku należy zainstalować urządzenia techniczne, które zapewnią tym osobom dostęp na kondygnacje użytkowe.
- Poręcze należy zabezpieczyć przed ewentualnym zsuwaniem się po nich, otwarte przestrzenie między biegami schodów należy zabezpieczyć siatką lub w inny skuteczny sposób.
- Stopnie schodów powinny być równe i nieśliskie.
- Sufity, ściany, podłogi, posadzki a także stolarka okienna i drzwiowa powinna być w dobrym stanie technicznym

Pomieszczenia mieszkalne

- Należy zapewnić prawidłowy stan techniczny mebli i sprzętu oraz czyste, niezniszczone koce i pościel.
- W pomieszczeniach mieszkalnych należy zachować odstęp między łózkami nie mniejszy niż 30 cm.
- Zaleca się wydzielenie pokoju chorych

Pomieszczenia higieniczno-sanitarne

- Należy zachować standardy dostępności do urządzeń sanitarnych:
  - jedna miska ustępowa i jeden pisuar na 20 chłopców,
  - jedna miska ustępowa na 10 dziewcząt,
  - jedna umywalka na 5 osób,
  - jedno urządzenie natryskowe dla 15 osób.
- W ustępach z oknem i jedną kabiną należy zapewnić wentylację grawitacyjną lub mechaniczną, a w innych - mechaniczną włączaną automatycznie i spełniającą po wyłączeniu funkcję wentylacji grawitacyjnej. Na kondygnacjach dostępnych dla osób niepełnosprawnych, co najmniej jedno z pomieszczeń higieniczno-sanitarnych powinno być przystosowane do użytku tych osób.

Pomieszczenia higieniczno-sanitarne

- Urządzenia sanitarne powinny znajdować się w stanie pełnej sprawności technicznej i być utrzymane w stałej czystości oraz powinny być wyposażone w mydło w płynie i ręczniki jednorazowe lub suszarki elektryczne do rąk.
- Należy zapewnić możliwość mycia rąk w ciepłej wodzie.
- Ściany pomieszczeń powinny być pokryte materiałami zmywalnymi, odpornymi na działanie wilgoci, posadzki powinny być zmywalne, nienasiąkliwe i nieśliskie.

Warunki do uprawiania sportu i rekreacji

- Urządzenia i sprzęt sportowy należy utrzymywać w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Wyposażenie należy nabywać wraz z atestami i certyfikatami.
- Nawierzchnia boisk i placów rekreacyjnych powinna być utrzymana w dobrym stanie technicznym.
- Bramki i kosze do gry oraz inne urządzenia powinny być umocowane na stałe do podłoża.
- W salach i na boiskach oraz w miejscach wyznaczonych do uprawiania ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw należy umieścić tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego.

System pierwszej pomocy

Apteczki znajdujące się w pomieszczeniach należy wyposażyć w podstawowe środki opatrunkowe oraz instrukcje udzielania pierwszej pomocy

Palenie tytoniu

- Na terenie placówki należy przestrzegać zakazu palenia tytoniu.
- W widocznych miejscach należy umieścić oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na terenie placówki wypoczynku.

Dokumentacja

- Organizator wypoczynku powinien dysponować aktualnym wynikiem badania wody:
  - w przypadku, gdy obiekt jest zaopatrywany w wodę z wodociągu publicznego - wynik badania mikrobiologicznego,
  - w przypadku, gdy obiekt posiada własne ujęcie wody - wynik badania mikrobiologicznego i fizyko-chemicznego.
- Pracownicy powinni posiadać aktualną dokumentację zdrowotną

Stacjonarne obozy pod namiotami

Podstawowe wymagania higieniczno - sanitarne podczas wypoczynku dzieci i młodzieży prowadzonego w formie stacjonarnych obozów pod namiotami, bez stałej infrastruktury określa „Instrukcja Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie wymagań higieniczno - sanitarnych dla stacjonarnych obozów pod namiotami z kwietnia 2023 r.”

Stacjonarne obozy pod namiotami

Określa ona m.in. zasady:

- lokalizacji obozu,
- bezpieczeństwa żywności i żywienia,
- lokalizacji, urządzenia i stanu higienicznego obiektów sanitarnych (umywalnie, ustępy, latryny),
- zapewnienia warunków do utrzymania higieny osobistej, w tym dostępu do ciepłej wody,
- gospodarki ściekami i odpadami,
- organizowania części mieszkalnej obozu,
- dostępu do opieki medycznej,
- organizowania części sportowej i rekreacyjnej, w tym kąpieliska.

Bezpieczeństwo żywności i żywienia

W świetle obowiązujących przepisów prawa jednostka prowadząca działalność gospodarczą w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi i młodzieżą w połączeniu z wyżywieniem jest placówką żywienia zbiorowego zamkniętego.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448), każdy zakład produkujący żywność (w tym prowadzący żywienie zbiorowe) podlega obowiązkowi zatwierdzenia działalności przez terenowo właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Bezpieczeństwo żywności i żywienia

W tym celu najpóźniej 14 dni przed planowanym rozpoczęciem działalności podmiot powinien zwrócić się do terenowo właściwego powiatowego inspektora sanitarnego z wnioskiem o zatwierdzenie zakładu (w tym również obozów pod namiotami) i o wpis do rejestracji zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Następnie przedstawiciele właściwej dla danego terenu powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej dokonują odbioru lokalu w celu wydania odpowiedniej decyzji przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Powyższy obowiązek nie dotyczy obiektów już wcześniej zatwierdzonych i zarejestrowanych znajdujących się pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 4160).
2. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 700 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2021 r. poz. 1548).
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225).
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294 ze zm.).
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpeli (Dz. U. z 2019 r. poz. 255).
8. Instrukcja Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie wymagań higieniczno-sanitarnych dla kąpielisk i kąpielisk przy obozach letniskowych i kąpieliskach przy obozowiskach letniskowych, Warszawa, kwiecień 2023 r.

WOJEWÓDZKA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W KATOWICACH

